

Suomalainen

N:o 91, 15.8.1892.

Jyväskylästä.

Siirtolaisuus.

Amerikkaan muutto on ilmiö, joka pakostakin on wetänyt yhä enemmän huomiota puoleensa. Lähes pari vuosikymmentä on se jo ollut Pohjanmaalla suuressa wallassa, mutta muualtakin maastamme, niinpä useista Keski-Suomenkin kunnista — Karstulasta, Wiitasaarelta, Kiwijärweltä, Pihtiputaalta y. m. — on viime aikoina joukottain siirtolaisia lähtenyt tuonne Lännen kultamaahan. Syystäpä kyllä on kysytty tuon siirtymisen syitä ja seurauksia. Wastausta ei ole niin helppo antaa, jo senkin wuoksi että asiaa arwostellaan niin monelta eri kannalta. Kuuleehan esim. ja Amerikan suomalaisistakin lehdistä näkeekin itse siirtolaisten useasti arwelewan, että puheet Amerikkaan muuton haitoista maalemme, joita kuullaan sanomalehdissä ja waltio-päiwillä y. m. julkisissa tilaisuuksissa, lähtewät wain siitä ”herrain” pelosta, että heidän olonsa huononee, kun työkansaa muuttaa heidän wallastaan Amerikan wapauteen. Mutta Amerikkaan siirtyneillä on usein omat syynsä esittää sikäläisiä oloja niin kauniissa walossa kuin mahdollista, eikä heitä siis woi pitää aiwan puolueettomina arwostelijoina. Toiselta puolen on kyllä totta että siirtolaisuuden haittapuolia usein liioitellaan ja syyttä suotta puhutaan siirtolaistemme puuttuwasta isänmaanrakkaudesta j. n. e. Aiwan luonnollinenhan on pyrintö taatumman toimeentulon saawuttamiseksi, jota ainakin useimmilla lienee

Kansallistaloudellisessa suhteessa ei ylimalkaan tähän saakka woi sanoa siirtolaisuuden tuottaneen wahinkoa. Tuntuwampaa työwäenpuutetta se ei tähän saakka ole waukuttanut. Työpalkkain kohoaminen kihlakunnassa ei ole seuraus siirtolaisuudesta wain karttuneesta warallisuudesta, sekä muuttuneista taloudellisista oloista ylimalkaan. Siirto-

Siirtolaisuus.

Amerikkaan muutto on ilmiö, joka pakostakin on wetänyt yhä enemmän huomiota puoleensa. Lähes pari vuosikymmentä on se jo ollut Pohjanmaalla suuressa wallassa, mutta muualtakin maastamme, niinpä useista Keski-Suomenkin kunnista — Karstulasta, Wiitasaarelta, Kiwijärweltä, Pihtiputaalta y. m. — on viime aikoina joukottain siirtolaisia lähtenyt tuonne Lännen kultamaahan.

pääsyynä Amerikkaan lähtöön, ja harwalla siirtolaiselle on ainakaan mennessään aikomus wieraaseen maahan ikipäiwiksi jäädä. Mutta totta on sekin, että kun Amerikka kerran oli saanut tuon ”kultalan” maineen, niin siitä on useista, joilla ei tositarwetta lähtöön olisi ollutkaan, syntynyt tuostustamaton matkahalu, jota kansa sattuwasti on ruwennut nimittämään ”Amerikan taudiksi.” Tuskin käy myöntäminen että Amerikkaan muutto on, ainakaan niin suuressa määrässä kuin tapahtunut on, ollut wälttämätön seuraus oman maan oloista.

Umpimähkäistä hywäksywää tai hylkääwää tuomiota siirtolaisuudesta tuskin lopultakaan woi lausua. Täytyy wain koettaa saada selwille siirtolaisuuden johdosta syntyneitä epäkohtia ja mieltä keinoja niiden poistamiseksi. Huomat-tavan alun tässä suhteessa on Oulun läänin kuwernöörin yleisestä kehoituksesta tehnyt Haapajärwen kihlakunnan w. t. kruununwouti Aksel Odenwall, jonka lausunnon pääsisällyksen seuraawasta kerromme, koska siinä lausutut seikat, waiikka koskewat etupäässä Haapajärwen kihlakuntaa, kuitenkin pitänewät yleisestikin paik-kansa.

Siirtolaisuuden tuottamia epäkohtia tarkastellaan lausunnon alkuosasta eri puolilta.

Kansallistaloudellisessa suhteessa ei ylimalkaan tähän saakka woi sanoa siirtolaisuuden tuottaneen wahinkoa. Tuntuwampaa työwäenpuutetta se ei tähän saakka ole waukuttanut. Työpalkkain kohoaminen kihlakunnassa ei ole seu-

raus siirtolaisuudesta waan tarttuneesta warallisuudesta, sekä muuttuneista taloudellisista oloista ylimalkaan. Siirtolaisuuden kautta wähenneet työwoimat korwaawat yltäkyllin ne melkoiset rahasummat, joita siirtolaiset vuosittain lähettävät kotimaahan. Nekin, jotka lähtewät lainarahoilla, saawat enimmiten lainansa Amerikkaan jo muuttaneilta sukulaisilta ja tutawilta matkapilettien muodossa, joten ainoastaan pieni määrä kotimaista pääomaa siirtyy pois maasta. – Amerikkaan muuttaneista tuskin enemmän kuin 20 à 25 prosenttia joko ehdostaan tai wasten tahtoaan elinajakseen jää pois kotimaasta, mutta niihin kuuluvat kaikki nekin siirtolaiset, joiden kotimaassa oleskelemisestakaan ei olisi woinut olla sille sanottawaa hyötyä, jopa usein suoranaista haittaakin. Sitäwastoin woitaneen kotimaahan palanneiden mukanansa tuomat, Amerikkasta kokoamansa sekä aineelliset että henkiset warat katsoa täydellisesti korwaawan sen wahingon, jonka ijäksi jääneiden poismuutto on maalle tuottanut. Sillä se eloisuus, wilkkaampi toiminta ja taipumus järjestykseen työstään, johon siirtolainen Amerikassa ollessaan on tottunut ja joita hän siis kotimaahan palattuaan tietämättänsäkin suuremmassa tai vähemmässä määrässä noudattaa, waikuttaa nähtävästi herättäwällä ja elwytäwällä tawalla hänen ympäristöönsä, ja tämä wälillinen tuotanto ei suinkaan ole aiwan wähepätöisenä pidettävä.

Moniaissa kunnissa löytyy kyllä perheitä, jotka owat joutuneet köyhäinhoidon rasitukseksi, sittenkuin perheenisä on muuttanut Amerikkaan. Tänkaltaisten tapahtumien suhteen on kumminkin huomattawa, että nämä perheet tawallisesti jo ennestäänkin owat eläneet puutteenalaisessa tilassa, niin että epäiltäwää on, eiwätkö ne perheenisän kotona ollessakin waremmin tahi myöhemmin olisi joutuneet kunnan elätettäwiksi, ja josko hänen kotona olostaan olisi ollut muuta hyötyä, kuin että tuo köyhäinhoitoa rasittawa perhe olisi yhä waan lisääntynyt.

Siweelliseltä kannalta sitä wastoin ei arwostelu muodostu yhtä edulliseksi. Melkoinen osa miehisistä siirtolaisista, kenties 10-15 prosenttia, owat naineita ja jättäwät melkein poikkeuksetta, ainakin ensi retkelleen lähtiessään, kotimaahan waimon. Nämät nuoret awioelämään tottuneet naiset eli kuten kansa jatkuwasti kyllä nimittää heitä ”Amerikan lesket” eiwät aina ole woineet pysyä puhtaina awiorikoksista ja miltei kihlakunnan joka kunnasta löytynee ainakin joku,

joka on osottautunut siihen syyppääksi. Waan siirtolaisuuden lukuisuuteen nähden owat tämmöiset tapaukset kumminkin pidettäwät poikkeuksina, ja waikeata lienee sanoa josko nekään suorastaan owat siirtolaisuuden syyksi luettawat, sillä useammin kohtaawat ne tilattomain miesten waimoja, joiden miehet runsailla rahalähetyksillään pitäwät heitä turwatuissa, jopa runsaissakin taloudellisissa waroissa, eikä puutteenalaisia ja köyhyyttä kärsiwiä, joiden muutoin woisi otaksua heidän tukalan tilansa antawan houkutella itseään haureuteen. Otaksua woitanee sentähden, että noitten ensin mainittujen naisten kanta jo ennestäänkin on ollut epäilyttäwä, ehkä sen mahdolliset seuraukset heidän miestensä kotona olon aikana eiwät ole tulleet näkywiin.

Jos siirtolaisuus siis kahdelta edelliseltä kannalta katsoen ei olekaan tuottanut mitään sanottawia epäkohtia, niin owat sen seuraukset olleet siitä huomattawammat.

Oikeudelliselta kannalta, waikka asianomaiset kunnallislautakunnat lausunnoissaan näkywät melkein kokonaan syrjäyttäneen tämän näkökohdan. Ne epäkohdat, jotka siirtolaisuus oikeudellisessa suhteessa nykyjään tuottaa, woipi jakaa kahteen eri ryhmään.

**Siweelliseltä kannalta sitä wastoin ei arwostelu muodostu yhtä edulliseksi. Melkoinen osa miehisistä siirtolaisista, kenties 10—15 prosenttia, owat naineita ja jättäwät melkein poikkeuksetta, aina-
tin ensi retkelleen lähtiessään, kotimaahan waimon. Nämät nuoret awioelämään tottuneet naiset eli kuten kansa jatkawasti kyllä nimittää heitä „Amerikan lesket” eiwät aina ole woineet pysyä puhtaina awiorikoksista ja miltei kihlakunnan joka kunnasta löytynee ainakin joku, joka on osottautunut siihen syyppääksi. Waan siirtolaisuuden lukuisuuteen nähden owat tämmöiset tapaukset kumminkin pidettäwät poikkeuksina, ja waikeata lienee sanoa josko nekään suorastaan owat siirtolaisuuden syyksi luettawat, sillä useammin kohtaawat ne tilattomain miesten waimoja, joiden miehet runsailla rahalähetyksillään pitäwät heitä turwatuissa, jopa runsaissakin taloudellisissa waroissa, eikä puutteenalaisia ja köyhyyttä kärsiwiä, joiden muutoin woisi otaksua heidän tukalan tilansa antawan houkutella itseään haureuteen. Otaksua**

Ensinnäkin syntyy paljon rettelöitä welkasioissa siitä että siirtolainen ei lähtiessään aseta waltuusmiestä puolestansa wastaamaan, ja siitä yleisestä käsityksestä että awiowaimo miehensä Amerikassa ollessa on ilman kirjallista waltuuskirjaakin oikeutettu toimimaan miehensä nimesä. Kun waimo miehensä poissa ollessa hänen nimeensä tekee welkaa ja sitten siitä wedetään oikeuteen, syntyy, sopiwain lainpaikkain puutteessa, epäwakaisuutta, ja tuomiot lankeavat erityisten tuomarien toisistaan eriävän subjektiwisen mielipiteen mukaan eri tawalla: 1) joko kuulutetaan miestä etsittäväksi asiasta wastaamaan tahi 2) tuomitaan welka suorastaan maksettavaksi hänen kotimaasta löytyvästä omaisuudestaan tahi vielä 3) tuomitaan waimo personallisesti welasta wastaamaan, waikka mies sittemmin epäisikin kaupan laillisuuden. Että tämmöinen epäwakawuus laintäytännössä ei woi muuta kuin turmiollisesti waikuttaa yleiseen siweellisyteen, on itsestään selwä.

Edellämainitut owat yleisissä piirteisjä ne epäkohdat, jotka siirtolaisuus tähän saakka on näyttäytynyt synnyttävänsä, ja owat ne, kuten näkyy, kaikki sitä laatua etteiwät anna aihetta siirtolaisuutta ehkäisewiin toimiin, waan owat poistettawisja järjestäwillä ja selittäwillä lakisäännöillä.

Toistaiseksi syntyy vielä suurempia epäwakaisuuksia kirkkolain alalla siitä, ettei kirkkolaistamme löydy selwiä sääntöjä, miten Suomen kansalaisten ulkomailla ja sen yhteiskunnan lakien mukaan, jossa he silloin oleskelewat, solmiamat awioliitot owat katsottawat. Kuten tietty tapahtuu aiwan usein, että suomalaiset siirtolaiset Amerikassa ollessaan keskenänsä rakentawat awioliittoja. Nämät poikkeuksetta päätetään wihkimisellä, waan wihkimisen toimittaa useinkin pappi, jota ei ole kotimaassa säännöllisesti wirkaansa wihitty, ja melkein aina, jospa milloinkaan, puolisoja awioliittoon kuuluttamatta siinä järjestyksessä kuin kirkkolakimme sääntää. Owatko nyt nämät awioliitot, awiopuolisojen kotimaahan palattua, pidettävät laillisina? Ja owatko niistä syntyneet lapset, vanhempain sa kuoltua, perintöoikeuden suhteen pidettävät vanhempain sa laillisina oikeudenomistajina?

Edellisen kysymyksen suhteen wallitsi ennen paljon epäwarmuutta. Moniaat papit pitiwät awioliiton laillisena, jos asianomaiset kotimaahan palattuansa woiwat esilletuoda kirjallisen todistuksen, että heidät oli awioliittoon wihkinnyt täällä kotimaassa asianmukaisesti wirkaansa ajettu lutherilainen pappi siitä perustamatta, oliko puolisoja kuulutettu wai ei, ja katsoen sen asian olewan wihkijäpapin harkittawa; toiset taas tyytyiwät amerikkalaisen wiranomaisen todistukseen, että puheenaolewat henkilöt owat toistensa awiopuolisot, ja vielä toiset eiwät hywäksyneet mitään amerikkalaisia todistuksia, waan waatiwat, että asianomaiset, saati tahtoiwat wälttää syyteeseen panemista epäsiweellisestä elämästä, kuuluttaisiwat ja wihityttäisiwat itsensä uudelleen kirkkolain sääntöjen mukaan. Tämä wiimemainittu, jokseenkin ahdasmielinen ja asianomaisten siweellistä tunnetta loukkaawa käsitystapa näyttää wiime aikoina, kenties wiranomaiselta taholta tulleen osotuksen mukaan, tulleen ainakin tästä kihlakunnasta yleiseksi säännöksi, ja siten kyllä on jotakin woitettu, waan awoimeksi jättää se kumminkin sen kysymyksen, owatko tällaisten awiopuolisojen Amerikassa syntyneet lapset perintöoikeuden suhteen yhdenwertaiset myöhemmin syntyneiden sisarustensa kanssa.

Edellä mainitut owat yleisissä piirteisjä ne epäkohdat, jotka siirtolaisuus tähän saakka on näyttäytynyt synnyttävänsä, ja owat ne, kuten näkyy, kaikki sitä laatua etteiwät anna aihetta siirtolaisuutta ehkäisewiin toimiin, waan owat poistettawissa järjestäwillä ja selittäwillä lakisäännöillä.

Lausuntonsa jälkimmäisessä osassa, jonka julkaisemisen jätämme tulewaan numeroon, hra Odenwall ottaa käsitelläkseen, mitä olisi epäkohtain poistamiseksi tehtävä.

Tekstin puhtaaksikirjoitus ja taitto:

Siirtolaisuusinstituutti

<http://www.migrationinstitute.fi>

Alkuperäistekstit haettavissa

Historiallisesta sanomalehtikirjastosta osoitteessa:

<http://digi.lib.helsinki.fi/sanomalehti>

Yksittäisen lehden numero löytyy helpoimmin
sivuston **selailu**-toiminnon kautta.

Kansalliskirjaston DIGITOIDUT AINEISTOT				Suomeksi På svenska In English	
Etusivu	Sanomalehdet	Pienpainatteet	Aikakauslehdet	Muut tietokannat ja verkkoaineistot	
HISTORIALLINEN SANOMALEHTIKIRJASTO				Pikahaku Hae	
Pääsivu	Selailu	Haku	Tarkennettu haku	Artikkelihakemisto	Palaute
Tervetuloa tutustumaan Suomen historiaan ja menneeseen aikaan vanhojen sanomalehtien kautta!				för Helsingfors och L	